

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z MATEMATYKI**

dla klas I – III gimnazjum

**Katarzyna Borkowska
Dariusz Laskowski
Violetta Warzecha**

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

I DOKUMENTY PRAWNE STANOWIĄCE PODSTAWĘ PSO

Przedmiotowy system oceniania opracowany został po przeprowadzonej analizie i uwzględnieniu następujących dokumentów:

- Podstawa programowa matematyki dla gimnazjum podpisana przez Ministra Edukacji Narodowej 23 sierpnia 2007 roku
- Podstawa programowa z 23 grudnia 2008 r. – obowiązująca w klasie I gimnazjalnej od roku szkolnego 2009/2010
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 83 poz.562) wraz ze zmianami
- Wewnątrzszkolny System Oceniania.
- Program nauczania „Matematyki z plusem” zatwierdzony przez MEN do użytku szkolnego M. Jucewicz, M. Karpiński, J. Lech (Nr nadania DPN–5002–17/08)

II CELE OCENIANIA

Do najważniejszych celów oceniania przedmiotowego z matematyki należą:

- wspieranie ucznia w rozwoju;
- motywowanie ucznia do pracy;
- diagnozowanie osiągnięć ucznia;
- dostarczenie informacji o skuteczności procesu nauczania.

WYMAGANIA PROGRAMOWE – podstawowe i ponadpodstawowe

Na początku roku szkolnego nauczyciel zapoznaje uczniów z wymaganiami programowymi na poszczególne oceny. Informuje także ze sposobem oceniania testów i większych prac klasowych. Plany wynikowe do poszczególnych działów programowych są dostępne w bibliotece szkolnej, a także u nauczyciela.

III CO PODLEGA OCENIANIU

- **wiedomości** - opanowanie podstawowych pojęć i poprawne stosowanie terminów, wykonywanie obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych, posługiwanie się własnościami figur, a także językiem symboli i wyrażeń algebraicznych oraz funkcjami;
- **umiejętności** – analizowanie i wnioskowanie na podstawie wykresów, diagramów, wykorzystanie wiedzy w praktyce, korzystanie z różnych źródeł wiedzy;
- **postawa** – współpraca w zespole, autoprezentacja, samodzielność, twórczość w pracy, komunikowanie się.

IV PROCEDURY BIEŻĄCEGO OCENIANIA

Formy pisemne:

- prace klasowe (obejmują treści po zakończeniu omawiania każdego działu – są zapowiedziane, co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem);
- testy (diagnostyczne – nie są zapowiedziane, ale też nie są oceniane, wyniki podaje się w procentach; pozostałe testy - są zapowiedziane, co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem);
- sprawdziany (obejmują treści z 3 – 5 ostatnich lekcji, są zapowiedziane przynajmniej 2 lekcje wcześniej);
- kartkówki (obejmują treści z najwyżej dwóch ostatnich lekcji - nie muszą być zapowiedziane);
- zadania domowe (uczniowie mogą nie mieć zadania domowego bez podania powodu trzykrotnie w semestrze, za czwartym razem – ocena niedostateczna).

Formy ustne:

- odpowiedź (rzadko stosowana forma na lekcjach matematyki, dotyczy najczęściej badania umiejętności rozwiązania zadania; częściej praca na lekcji ucznia chętnego, aktywnego - oceniona symbolem „+” (pięć „+” – ocena bardzo dobra);
- prezentacja (efektów pracy grupowej, indywidualnej, domowej).

Zadania dodatkowe mają charakter nieobowiązkowych zadań praktycznych, np. wykonanie bryły foremnej z brystolu, mozaiki z wielokątów foremnych czy tablic matematycznych dotyczących omawianego działu.

Sukcesy w konkursach (udział i wyróżnienia w konkursach międzyszkolnych).

V KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI USTNEJ

- ocena celująca – uczeń samodzielnie rozwiąże zadanie o podwyższonym stopniu trudności
- ocena bardzo dobra – uczeń samodzielnie rozwiąże zadanie otwarte
- ocena dobra – uczeń samodzielnie rozwiąże zadanie otwarte (dopuszczalne 2 drobne błędy – możliwe podpowiedzi nauczyciela)
- ocena dostateczna – uczeń rozwiąże zadanie z pomocą nauczyciela
- ocena dopuszczająca – uczeń postępuje według instrukcji nauczyciela (naprowadzony przez nauczyciela potrafi wykonać kolejne czynności)
- ocena niedostateczna – uczeń postępuje według instrukcji nauczyciela (naprowadzony przez nauczyciela nie potrafi wykonać kolejnych czynności)

VI SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA PRAC PISEMNYCH

Uczeń na sprawdzianach lub testach otrzymuje punkty za:

- zadanie zamknięte – 1 punkt
- zadanie otwarte – 1– 5 punktów (w zależności od stopnia rozbudowania zadania)

VII OCENIANIE UCZNIÓW DYSLEKTYCZNYCH

1. Na wniosek ucznia lub rodzica, nauczyciel może zastąpić prace pisemne odpowiedzią ustną.
2. Uczeń ma prawo poprosić nauczyciela o odczytanie poleceń (zadań tekstowych) na sprawdzianie (1 raz).
3. Nauczyciel oceniając sprawdzian bierze pod uwagę „*Katalog typowych błędów dyslektycznych*”, nie obniżając oceny za:
  - Nieczytelne pismo, łączenie wyrazów, błędy ortograficzne.
  - Niewłaściwe stosowanie dużych i małych liter.
  - Lustrzane zapisywanie cyfr i liter (np. 6 – 9).
  - Mylenie liter (np. o – a, d – b – p).
  - Zapis fonetyczny wyrazów (np. kfiątek).
  - Gubienie liter, cyfr.
  - Problemy z przecinkiem (liczby dziesiętne).
  - Błędy w zapisie działań pisemnych (dopuszczalne drobne błędy rachunkowe).
  - Trudności w zapisie liczb wielocyfrowych i liczb z dużą ilością zer.
  - Luki w zapisie obliczeń – obliczenia pamięciowe.
  - Uproszczony zapis równania i przekształcenie go w pamięci; brak opisu niewiadomych.
  - Błędy w przepisywaniu.
  - Chaotyczny zapis operacji matematycznych.
  - Mylenie indeksów górnych i dolnych (np. $x^2 - x2$, $m^2 - m2$).

VIII OCENA UCZNIÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM DOSTOSOWANIA DO MOŻLIWOŚCI UCZNI

Uczniowie z opinią o dostosowaniu wymagań realizują zadania na miarę swoich możliwości. Na sprawdzianach otrzymują zadania adekwatne do tych realizowanych na lekcji. W przypadku czynienia postępów otrzymują ocenę pozytywną, natomiast, gdy nie wykazują starań i nie wykonują postępów na miarę swoich możliwości, negatywną.

IX OCENIANIE SEMESTRALNE, ROCZNE

1. ocena semestralna, roczna ustalana zostaje na podstawie ocen cząstkowych według następującej hierarchii ważności: prace klasowe,

2. testy, sprawdziany, odpowiedzi ustne, kartkówki, konkursy wojewódzkie, międzyszkolne, praca na lekcji, pozostałe oceny;
3. ocena semestralna, roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

X POPRAWA UZYSKIWANYCH WYNIKÓW

- Uczeń, który otrzymał z pracy klasowej lub sprawdzianu ocenę niedostateczną, ma prawo do poprawy w terminie 2 tygodni od podania wyników. W szczególnych przypadkach uczeń może poprawić ocenę dopuszczającą oraz dostateczną.
- W przypadku nieobecności:
  - nieusprawiedliwionej - uczeń jest zobowiązany natychmiast napisać zaległy sprawdzian;
  - usprawiedliwionej – uczeń jest zobowiązany w terminie 2 tygodni po powrocie do szkoły napisać zaległą pisemną pracę kontrolną z wyłączeniem kartkówek.

Uwaga!

Uczeń ma możliwość korzystania z konsultacji – zajęć dodatkowych po lekcjach. Może wtedy napisać zaległy sprawdzian, poprawić oceny niedostateczne, a także przyjść po poradę dotyczącą bieżącego materiału.

XI SPOSÓB INFORMOWANIA UCZNIÓW I ICH RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH EDUKACYJNYCH

- karta ocen w zeszyte przedmiotowym lub dzienniczku ucznia;
- bieżące informowanie ucznia o każdej ocenie;
- informowanie rodziców ucznia przez wychowawcę;
- inne formy: zebrania z rodzicami, dyżury nauczycieli, spotkania indywidualne uczeń – rodzic – nauczyciel.

XII EWALUACJA PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

PSO podlega ewaluacji. Przeprowadza się ankiety ewaluacyjne PSO. Dokonuje się również analizy jakościowej wyników kształcenia z matematyki po zakończeniu III etapu edukacyjnego.

Zmiany w PSO mogą być wprowadzone od nowego roku szkolnego.

Przedmiotowy system oceniania jest modyfikowany corocznie, co jest wynikiem ewaluacji, a także zmian w rozporządzeniach (m. in. zmiany z 6 listopada 2003 r. oraz z 7 grudnia 2004 r.).

Komputerowo opracowała: Katarzyna Borkowska

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

(SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA)

POZIOMY WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH:

K - konieczny	ocena dopuszczająca (2)
P - podstawowy	ocena dostateczna (3)
R - rozszerzający	ocena dobra (4)
D - dopełniający	ocena bardzo dobra (5)

KLASA I

DZIAŁ 1. LICZBY I DZIAŁANIA (16h + 2h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Diagnoza umiejętności. Lekcja organizacyjna. Zapoznanie uczniów z wymaganiami edukacyjnymi i PSO.	Przeprowadzenie testów i sprawdzianów. PSO.	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna podręcznik i zeszyt ćwiczeń, z których będzie korzystał w ciągu roku szkolnego na lekcjach matematyki; • zna PSO; • zna zasady pracy zespołowej. 	x				<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna podręcznik, z którego będzie korzystał w ciągu roku szkolnego na lekcjach matematyki; • zna PSO; • zna zasady pracy zespołowej. 	Opracowanie diagnozy, przygotowanie informacji zwrotnej dla uczniów i ich rodziców.
Liczby. Zaokrąglanie liczb, szacowanie wyników. Dodawanie liczb wymiernych dodatnich. Odejmowanie. Mnożenie. Dzielenie. Wyrażenia arytmetyczne. Działania na liczbach wymiernych.	Działania na liczbach wymiernych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie liczby naturalnej, całkowitej, wymiernej (K) • rozumie pojęcie zbioru liczb wymiernych (P) • rozumie rozszerzenie osi liczbowej na liczby ujemne (K) • umie porównywać liczby wymierne (K-P) • umie zaznaczać liczbę wymierną na osi liczbowej (K) • umie znajdować liczbę wymierną leżącą pomiędzy dwiema danymi na osi liczbowej (P) • umie zamieniać ułamek zwykły na dziesiętny i odwrotnie (K-P) • umie znajdować liczby spełniające określone warunki (R) • zna pojęcia: rozwinięcie dziesiętne skończone, nieskończone, okres (K) • umie zapisać liczby wymierne w postaci rozwinięć dziesiętnych skończonych i rozwinięć dziesiętnych nieskończonych okresowych (K-P) • zna warunek konieczny zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny skończony (P) • umie porównywać liczby wymierne (P) • umie określić na podstawie rozwinięcia dziesiętnego, czy dana liczba jest liczbą wymierną 	x	x			<u>Uczeń potrafi:</u> <ul style="list-style-type: none"> • szacować wartość zakupów; • nazwać i rozróżnić ułamek zwykły i dziesiętny; • określić proste ułamki zwykłe na przykładzie zegara; • porównać dwa ułamki dziesiętne; • dodać (odjąć) dwa ułamki dziesiętne; • pomnożyć dwa ułamki dziesiętne (proste przykłady). 	Korelacja z fizyką i chemią. Praca klasowa nr 1 „Liczby i działania”.

		(P)					
		<ul style="list-style-type: none"> • zna sposób zaokrąglania liczb (K) • rozumie potrzebę zaokrąglania liczb (K-P) • umie zaokrąglić liczbę do danego rzędu (K-P) • umie zaokrąglić liczbę o rozwinięciu dziesiętnym nieskończonym okresowym do danego rzędu (P) • umie szacować wyniki działań (K-P) • zna algorytm dodawania i odejmowania liczb wymiernych dodatnich (K) • umie dodawać i odejmować liczby wymierne zapisane w jednakowej postaci (K) • umie dodawać i odejmować liczby wymierne zapisane w różnych postaciach (P) • umie dokonać porównań poprzez szacowanie w zadaniach tekstowych (R) • zna algorytm mnożenia i dzielenia liczb wymiernych dodatnich (K) • umie podać liczbę odwrotną do danej (K) • umie mnożyć i dzielić przez liczbę całkowitą (K) • umie mnożyć i dzielić liczby wymierne (P) 	<ul style="list-style-type: none"> x x x x x x x x x 	<ul style="list-style-type: none"> x x x 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	

		<ul style="list-style-type: none"> •umie narysować układ współrzędnych (K) •umie odczytać współrzędne punktów (K) •umie zaznaczyć punkty o danych współrzędnych (K) •umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z obliczaniem pól i obwodów wielokątów w układzie współrzędnych (R-D) •umie wyznaczyć współrzędne brakujących wierzchołków prostokąta (R) •umie wyznaczyć zbiór punktów o współrzędnych spełniających określone warunki (R-D) •umie wyznaczyć zbiór punktów określonych zależnościami między współrzędnymi (D) 	x		x				
			x						
			x		x		x		
					x				
					x		x		
									x

DZIAŁ 4. WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE (18h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Do czego służą wyrażenia algebraiczne? Wartości liczbowe wyrażen algebraicznych. Jednomiany. Sumy	Wyrażenia algebraiczne.	<ul style="list-style-type: none"> •zna pojęcie wyrażenia algebraicznego (K) •rozumie zasadę nazywania wyrażen algebraicznych (P) •umie budować proste wyrażenia algebraiczne (K) •umie rozróżnić pojęcia: suma, różnica, iloczyn, iloraz (K) umie budować i odczytywać wyrażenia algebraiczne (K-P)	x	x			<u>Uczeń</u> potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się prostymi wyrażeniami dwumianowanymi: wymieni jednostki monetarne, poda przykłady produktów i przedmiotów, które można zważyć, zmierzyć, poda odp., jednostki. 	Korelacja z fizyką. Praca klasowa nr 4 „Wyrażenia algebraiczne”.

		<ul style="list-style-type: none"> •umie rozwiązać zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania i sprawdzić (R-D) •umie rozwiązać zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania (D) •zna pojęcie nierówności i jej rozwiązania (K) •rozumie pojęcie rozwiązania nierówności (K) •umie sprawdzić, czy dana liczba spełnia nierówność (K) •umie rozpoznać nierówności równoważne (P) •umie rozwiązywać nierówności bez stosowania przekształceń na wyrażeniach algebraicznych (K) •umie rozwiązywać nierówności z zastosowaniem prostych przekształceń na wyrażeniach algebraicznych (P) •umie przedstawić zbiór rozwiązań nierówności na osi liczbowej (P) •umie rozwiązywać nierówności z zastosowaniem przekształceń na wyrażeniach algebraicznych (R-D) •umie zapisać zbiór rozwiązań w postaci przedziału (R) •umie wyrazić treść zadania za pomocą nierówności (R-D) •umie rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą nierówności (D) •umie przekształcać wzory, w tym fizyczne i geometryczne (R-D) 	x	x	x	x			
			x						
			x						
				x					
					x				
						x			
							x		
								x	
									x

DZIAŁ 6. PROPORCJONALNOŚĆ (10h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Proporcje; wielkości wprost	Proporcjonalność.	<ul style="list-style-type: none"> •zna pojęcie proporcji i jej własności (P) •umie podać przykłady proporcji (K) •umie rozwiązywać równania w postaci proporcji (P) 	x	x			<u>Uczeń</u> potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić proporcje spotykane w życiu codziennym. 	Praca klasowa nr 6: „Wielkości proporcjonalne”.

<p>prostej. Oś symetrii figury. Symetralna odcinka. Dwusieczna kąta. Symetria względem punktu. Środek symetrii figury. Symetrie w układzie współrzędnych.</p>		<p>(K)</p> <ul style="list-style-type: none"> •umie wykreślić punkt symetryczny do danego (K) x •umie rysować figury w symetrii osiowej, gdy figura i oś: x -nie mają punktów wspólnych (K) -mają punkty wspólne (P) x •umie wykreślić oś symetrii, względem której: punkty są symetryczne (P) •umie wykreślić oś symetrii, względem której: figury są symetryczne (R) x •umie znaleźć obraz figury w złożeniu symetrii osiowych (D) x •stosuje własności punktów symetrycznych w zadaniach (R-D) x •zna pojęcie osi symetrii figury (K) x •umie podać przykłady figur, które mają oś symetrii (K) x •umie narysować oś symetrii figury (P) •umie wskazać wszystkie osie symetrii figury (R) •rysuje figury posiadające więcej niż jedną oś symetrii (R) •zna pojęcie symetralnej odcinka (K) x •rozumie pojęcie symetralnej odcinka i jej własności (P) x •umie konstruować symetralną odcinka (K) x •umie konstrukcyjnie znajdować środek odcinka (K) x •umie dzielić odcinek na 2ⁿ równych części (R) •umie wykorzystać własności symetralnej odcinka w zadaniach (D) •zna pojęcie dwusiecznej kąta i jej własności (K-P) x •rozumie pojęcie dwusiecznej kąta i jej własności (K-P) x •umie konstruować dwusieczną kąta (K) x •umie dzielić kąt na 2ⁿ równych części (R) •umie wykorzystać własności dwusiecznej kąta w zadaniach (D) x •zna pojęcie punktów symetrycznych względem punktu (K) x •umie rozpoznawać figury symetryczne względem punktu (K) x 					<p>współrzędnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć punkty w układzie współrzędnych. 	
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Wymagania na ocenę celującą:

Uczeń:

1. Wykona zadania przewidziane programowo na ocenę celującą;
2. Wykona (na miarę swoich możliwości) zadania dodatkowe – problemowe (nietypowe);
3. Wykona na sprawdzianach zadania nadobowiązkowe o podwyższonym stopniu trudności;
4. Potrafi wykorzystać programy komputerowe do zapisu treści matematycznych;
5. Weźmie udział w konkursie matematycznym „Liga Zadaniowa” (przygotuje się do niego rozwiązując samodzielnie, a częściowo z pomocą nauczyciela około 50 zadań konkursowych);
6. Zaprezentuje przed komisją pracy zaliczeniowej w formieteczki zawierającej:
  - kontrakt pomiędzy uczniem, rodzicem i nauczycielem;
  - indywidualny plan rozwoju;
  - zadania przygotowawcze do konkursów wraz z rozwiązaniami;
  - przykłady zadań autorskich wraz z rozwiązaniami;
  - zadania logiczne, łamigłówki;
  - ciekawostki matematyczne.
7. Otrzyma co najmniej wyróżnienie w jednym z konkursów (Liga Zadaniowa, Kangur lub wyjście z etapu szkolnego konkursu kuratorskiego).

KLASA II

DZIAŁ 1. POTĘGI (14h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Diagnoza umiejętności. Lekcja organizacyjna. Zapoznanie uczniów z wymaganiami edukacyjnymi i PSO.	Przeprowadzenie testów i sprawdzianów. Zapoznanie z PSO.	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna podręcznik i zeszyt ćwiczeń, z których będzie korzystał w ciągu roku szkolnego na lekcjach matematyki; • zna PSO; • zna zasady pracy zespołowej. 	x x x				<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna podręcznik, z którego będzie korzystał w ciągu roku szkolnego na lekcjach matematyki; • zna PSO; • zna zasady pracy zespołowej. 	Opracowanie diagnozy, przygotowanie informacji zwrotnej dla uczniów i ich rodziców.

Potęga o wykładniku naturalnym.	Działania na potęgach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie potęgi o wykładniku naturalnym (K) • rozumie pojęcie potęgi o wykładniku naturalnym (K) • umie zapisać potęgę w postaci iloczynu (K) • umie zapisać iloczyn jednakowych czynników w postaci potęgi (K) • umie obliczyć potęgę o wykładniku naturalnym (K) • umie zapisać liczbę w postaci potęgi (P) • umie zapisać liczbę w postaci iloczynu potęg (P) • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgi (P) • umie zapisać liczbę w postaci iloczynu potęg (R) • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgi (R-D) • umie zapisać liczbę w systemach niedziesiątkowych i odwrotnie (D) • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z potęgami (D) • umie przekształcić wyrażenie arytmetyczne zawierające potęgi (D) 	<p>x x x x</p>	<p>x x x</p>	<p>x x x</p>	<p>x x x</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie potęgi o wykładniku naturalnym • rozumie pojęcie potęgi o wykładniku naturalnym • umie zapisać potęgę w postaci iloczynu • umie zapisać iloczyn jednakowych czynników w postaci potęgi • umie obliczyć potęgę o wykładniku naturalnym 	<p>I</p> <p>edukacja ekologiczna</p>
Iloczyn i iloraz potęg o jednakowych podstawach.	Działania na potęgach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach (K) • rozumie powstanie wzoru na mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach (P) • umie mnożyć i dzielić potęgi o tych samych podstawach (K) • umie przedstawić potęgę w postaci iloczynu i ilorazu potęg o tych samych podstawach (P) • umie stosować mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach do obliczania wartości liczbowej wyrażeń (P) • umie stosować mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach do obliczania wartości liczbowej wyrażeń (R-D) 	<p>x</p> <p>x</p>	<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość prostego wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgi 	<p>II, III</p>

Potęgowanie potęgi.	Działania na potęgach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na potęgowanie potęgi (K) • rozumie powstanie wzoru na potęgowanie potęgi (P) • umie potęgować potęgę (K) • umie przedstawić potęgę w postaci potęgowania potęgi (P) • umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń (P) • umie porównać potęgi sprowadzając do tej samej podstawy (R) • umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń (R-D) • umie porównać potęgi korzystając z potęgowania potęgi (D) 	x x	x x x			<ul style="list-style-type: none"> • umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej prostych wyrażeń 	kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej I, III
Potęgowanie iloczynu i ilorazu.	Działania na potęgach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na potęgowanie ilorazu i iloczynu (K) • rozumie powstanie wzoru na potęgowanie ilorazu i iloczynu (P) • umie potęgować iloraz i iloczyn (K) • umie zapisać iloraz i iloczyn potęg o tych samych wykładnikach w postaci jednej potęgi (K-P) • umie stosować potęgowanie iloczynu ilorazu w zadaniach tekstowych (R-D) 	x x x	x x			<ul style="list-style-type: none"> • umie potęgować iloraz i iloczyn na prostych przykładach 	I, II, III
Działania na potęgach.	Działania na potęgach.	<ul style="list-style-type: none"> • umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci stosując działania na potęgach (P) • umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci stosując działania na potęgach (R) • umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci stosując działania na potęgach (D-W) • umie stosować działania na potęgach w zadaniach tekstowych (R-D) 		x				edukacja ekologiczna I, II, III
Potęga o wykładniku całkowitym ujemnym.	Działania na potęgach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie potęgi o wykładniku całkowitym ujemnym (P) • rozumie pojęcie potęgi o wykładniku całkowitym ujemnym (P) • umie obliczyć potęgę o wykładniku całkowitym ujemnym (P) • umie obliczyć potęgę o wykładniku całkowitym ujemnym (R) • umie wykonać porównanie ilorazowe potęg o wykładnikach ujemnych (R-D) • umie wykonać działania na potęgach o wykładnikach 		x x				edukacja czytelnicza i medialna I, II

		całkowitych (D) • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgi o wykładnikach całkowitych (R-D)			x	x		
Notacja wykładnicza.	Działania na potęgach.	• zna pojęcie notacji wykładniczej (P) • umie zapisać liczbę w notacji wykładniczej (P) • rozumie potrzebę stosowania notacji wykładniczej w praktyce (R) • umie zapisać liczbę w notacji wykładniczej (R) • umie wykonać porównywanie ilorazowe dla liczb podanych w notacji wykładniczej (R-D)		x x	x x x	x		edukacja ekologiczna edukacja regionalna I, II, IV
Praca klasowa i poprawa	Działania na potęgach.							I, II, III, IV

DZIAŁ 2. PIERWIASTKI (7h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Pierwiastki.	Działania na pierwiastkach	<u>Uczeń:</u> • zna pojęcie pierwiastka arytmetycznego II stopnia z liczby nieujemnej i III stopnia z dowolnej liczby (K) • zna pojęcie liczby niewymiernej i rzeczywistej (K) • rozumie różnicę w rozwinięciu dziesiętnym liczby wymiernej i niewymiernej (P) • umie obliczyć pierwiastek arytmetyczny II stopnia z liczby nieujemnej i III stopnia z dowolnej liczby (K-P) • umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki (P) • umie określić na podstawie rozwinięcia dziesiętnego, czy dana liczba jest wymierna, czy niewymierna (P) • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki (P) • umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki (R) • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki (R-D) • umie oszacować liczbę niewymierną (R-D)	x x x x	x x x x	x x x	x x	<u>Uczeń:</u> • zna pojęcie pierwiastka arytmetycznego II stopnia z liczby nieujemnej i III stopnia z dowolnej liczby • umie obliczyć pierwiastek arytmetyczny II stopnia z liczby nieujemnej i III stopnia z dowolnej liczby od 0 do 100 • umie obliczyć wartość prostego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki	edukacja czytelnicza i medialna kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej I

Działania na pierwiastkach.	Działania na pierwiastkach	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu (K) • zna wzór na obliczanie pierwiastka II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastka III stopnia z sześciangu dowolnej liczby (K) • umie obliczyć pierwiastek II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z sześciangu dowolnej liczby (K-P) • umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka (P) • umie stosować wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do obliczania wartości liczbowej wyrażeń (P) • umie obliczyć pierwiastek II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z sześciangu <i>dowolnej</i> liczby (R) • umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka (R) • umie włączyć czynnik pod znak pierwiastka (R-D) • umie wykonywać działania na liczbach niewymiernych (R-D) • umie stosować wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do obliczania wartości liczbowej wyrażeń (P-D) • umie usuwać niewymierność z mianownika korzystając z własności pierwiastków (R-D) • umie porównać pierwiastki podnosząc do odpowiedniej potęgi (D) • umie doprowadzić wyrażenie algebraiczne zawierające potęgi i pierwiastki do prostszej postaci 	x								I, II, III, IV	
Praca klasowa i poprawa	Działania na pierwiastkach											I, II, III, IV

DZIAŁ 3. DŁUGOŚĆ OKRĘGU I POLE KOŁA (8h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Liczba π . Długość okręgu.	Okrąg	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie długości okręgu (K) • zna liczbę π (K) 	x				<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie długości okręgu 	kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej edukacja czytelnicza i

		<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć długość okręgu znając jego promień lub średnicę (K-P) • umie wyznaczyć promień lub średnicę okręgu, znając jego długość (P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z porównywaniem obwodów figur (P) • rozumie sposób wyznaczenia liczby π (R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z długością okręgu (R-D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane porównywaniem obwodów figur (R-D) 	x	x			<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć długość okręgu znając jego promień lub średnicę • umie wykreślić okrąg i zaznaczyć promień i średnicę • zna zależność pomiędzy promieniem a średnicą okręgu 	medialna I, II, III, IV
Pole koła.	Koło	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie pola koła (K) • umie obliczyć pole koła, znając jego promień lub średnicę (K-P) • umie wyznaczyć promień lub średnicę koła, znając jego pole (P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane porównywaniem pól figur (P) • umie wyznaczyć promień lub średnicę koła, znając jego pole (R) • umie obliczyć pole koła, znając jego obwód i odwrotnie (R-D) • umie obliczyć pole nietypowej figury wykorzystując wzór na pole koła (R-D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane porównywaniem pól figur (R-D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z obwodami i polami figur (D) 	x	x			<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie pola koła • umie obliczyć pole koła, znając jego promień lub średnicę • umie wykreślić koło i zaznaczyć promień, średnicę oraz cięciwę • zna różnicę pomiędzy kołem a okręgiem 	edukacja prozdrowotna edukacja ekologiczna kultura polska na tle tradycji śródmorskiej edukacja czytelnicza i medialna I, II, III, IV
Długość łuku. Pole wycinka koła.	Wycinek kołowy	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie kąta środkowego (K) • zna pojęcie łuku (K) • zna pojęcie wycinka koła (K) • umie obliczyć długość łuku jako określonej części okręgu (P) • umie obliczyć pole wycinka koła jako określonej części koła (P) • umie obliczyć długość łuku i pole wycinka koła, znając miarę kąta środkowego (P) • umie obliczyć długość figury złożonej z łuków i odcinków (P) • umie obliczyć pole figury złożonej z wielokątów i wycinków koła (P) • umie obliczyć długość figury złożonej z łuków i odcinków(R) • obliczyć pole figury złożonej z wielokątów i wycinków 	x	x				I, II, III, IV

		<p>prostszej postaci (R-D)</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie budować i odczytać wyrażenia algebraiczne o konstrukcji wielodziałaniowej (R-D) • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń (R-D) • umie stosować dodawanie i odejmowanie sum algebraicznych w zadaniach testowych (R-D) 			x	x		
Mnożenie jednomianów przez sumy	Działania na wyrażeniach algebraicznych	<ul style="list-style-type: none"> • umie mnożyć i dzielić sumę algebraiczną przez liczbę wymierną (K) • umie mnożyć sumę algebraiczną przez jednomian (K-P) • umie wyłączyć wspólny czynnik przed nawias (P) • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń (P) • umie wyrazić pole figury w postaci wyrażenia algebraicznego (P) • umie wyłączyć wspólny czynnik przed nawias (R-D) • umie stosować dodawanie i odejmowanie sum algebraicznych, mnożenie jednomianów przez sumy algebraiczne w zadaniach testowych (R-D) • umie wykorzystać wyrażenia algebraiczne do rozwiązywania zadań związanych z podzielnością i dzieleniem z resztą (D) • umie wyrazić pole figury w postaci wyrażenia algebraicznego (R-D) 	x				<ul style="list-style-type: none"> • umie mnożyć i dzielić sumę algebraiczną przez liczbę wymierną • umie mnożyć sumę algebraiczną przez prosty jednomian 	I, II, III, IV
Mnożenie sum algebraicznych.	Działania na wyrażeniach algebraicznych	<ul style="list-style-type: none"> • umie mnożyć sumy algebraiczne (P) • umie mnożyć sumy algebraiczne (R) • umie doprowadzić wyrażenie algebraiczne do prostszej postaci stosując mnożenie sum algebraicznych (R-D) • umie interpretować geometrycznie iloczyn sum algebraicznych (R) • umie stosować mnożenie sum algebraicznych w zadaniach testowych (R-D) 		x				I, II, III, IV
Powtórzenie wiadomości.	Działania na wyrażeniach algebraicznych							I, II, III, IV
Praca klasowa i poprawa.								I, II, III, IV

DZIAŁ 5. UKŁADY RÓWNAŃ (16h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Do czego służą układy równań?	Metody rozwiązywania układów równań	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie układu równań (K) zna pojęcie rozwiązania układu równań (K) rozumie pojęcie rozwiązania układu równań (K) umie podać przykładowe rozwiązanie równania I stopnia z dwiema niewiadomymi (K) umie zapisać treść zadania w postaci układu równań (P) umie sprawdzić, czy dana para liczb spełnia układ równań (P) umie zapisać treść zadania w postaci układu równań (D) umie stworzyć układ równań o danym rozwiązaniu (D) 	x x x x	x x x			<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie równania zna pojęcie rozwiązania równania rozumie pojęcie rozwiązania równania umie zapisać prostą treść zadania w postaci równania umie sprawdzić, czy dana para liczb spełnia równanie 	I, III
Rozwiązywanie układów równań metodą podstawiania.	Metody rozwiązywania układów równań	<ul style="list-style-type: none"> zna metodę podstawiania (K) umie wyznaczyć niewiadomą z równania (K-P) umie rozwiązać układ równań I stopnia z dwiema niewiadomymi metodą podstawiania (K-P) umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem układu równań i metody podstawiania (P) umie wyznaczyć niewiadomą z równania (R) umie rozwiązać układ równań I stopnia z dwiema niewiadomymi metodą podstawiania (R-D) umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem układu równań i metody podstawiania (R-D) 	x x x	x x x	x x x	x x	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie nierówności zna pojęcie rozwiązania nierówności rozumie pojęcie rozwiązania nierówności umie rozwiązać nierówność umie zaznaczyć zbiór nierówności na osi liczbowej 	I, II, III
Rozwiązywanie układów równań metodą przeciwnych współczynników.	Metody rozwiązywania układów równań	<ul style="list-style-type: none"> zna metodę przeciwnych współczynników (K) umie rozwiązać układ równań I stopnia z dwiema niewiadomymi metodą przeciwnych współczynników (K-P) umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem układu równań i metody przeciwnych współczynników (P) umie rozwiązać układ równań I stopnia z dwiema niewiadomymi metodą przeciwnych współczynników (R-D) umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem 	x x	x x	x x	x x	kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej I, II, III	

		układu równań i metody przeciwnych współczynników (R-D)						
Ile rozwiązań może mieć układ równań?	Metody rozwiązywania układów równań	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: układ oznaczony, nieoznaczony, sprzeczny (P) umie podać przykłady par liczb spełniających podany układ nieoznaczony (P) umie określić rodzaj układu równań (R-D) umie dobrać współczynniki układu równań, aby otrzymać żądany rodzaj układu (D) 		x				I, III
Sprawdzian.	Metody rozwiązywania układów równań							
Zadania tekstowe z zastosowaniem układów równań.	Metody rozwiązywania układów równań	<ul style="list-style-type: none"> umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem układu równań (P) umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem układu równań (R-D) 		x				edukacja ekologiczna edukacja prozdrowotna edukacja regionalna I, II, III, IV
Procenty w zadaniach tekstowych.	Metody rozwiązywania układów równań	<ul style="list-style-type: none"> umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem układu równań i procentów(P-K) umie wykorzystać diagramy procentowe w zadaniach tekstowych (R-D) umie rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem układu równań i procentów(R-D) 	x	x				edukacja prozdrowotna obrona cywilna I, II, III, IV
Praca klasowa i poprawa.								I, II, III, IV

DZIAŁ 6. TRÓJKĄTY PROSTOKĄTNE (16h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Twierdzenie Pitagorasa.	Twierdzenie Pitagorasa.	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> zna twierdzenie Pitagorasa (K) rozumie potrzebę stosowania twierdzenia Pitagorasa (K) umie obliczyć długość przeciwprostokątnej na podstawie twierdzenia Pitagorasa (K) umie obliczyć długości przyprostokątnych na podstawie twierdzenia Pitagorasa (P) 	x				<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> potrafi rysować trójkąty prostokątne potrafi rozpoznać przyprostokątne i przeciwprostokątną zna twierdzenie Pitagorasa potrafi zapisać zależności w 	edukacja czytelnicza i medialna kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej edukacja filozoficzna I, II, III

		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie konstrukcję odcinka o długości wyrażonej liczbą niewymierną (R) • umie konstruować odcinek o długości wyrażonej liczbą niewymierną (R-D) 			x			trójkącie wynikające z twierdzenia Pitagorasa	
Twierdzenie odwrotne do twierdzenia Pitagorasa.	Twierdzenie Pitagorasa.	<ul style="list-style-type: none"> • zna twierdzenie odwrotne do twierdzenia Pitagorasa (K) • rozumie potrzebę stosowania twierdzenia odwrotnego do twierdzenia Pitagorasa (K) • umie sprawdzić, czy trójkąt o danych bokach jest prostokątny (K-P) • umie sprawdzić, czy trójkąt o danych bokach jest prostokątny (R) • umie stosować twierdzenie odwrotne do twierdzenia Pitagorasa w zadaniach tekstowych (R-D) 	x						edukacja czytelnicza i medialna kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej I, II, III
Zastosowanie twierdzenia Pitagorasa.	Twierdzenie Pitagorasa.	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać trójkąt prostokątny w figurze (K) • umie stosować twierdzenie Pitagorasa w prostych zadaniach o trójkątach, prostokątach, trapezach, rombów (P) • umie stosować twierdzenie Pitagorasa w zadaniach o trójkątach, prostokątach, trapezach, rombów (R-D) • umie stosować twierdzenie Pitagorasa w zadaniach rachunkowych i konstrukcyjnych (R-D) 	x			x		• umie wskazać trójkąt prostokątny w figurze	edukacja ekologiczna I, II, III, IV
Twierdzenie Pitagorasa w układzie współrzędnych.	Twierdzenie Pitagorasa.	<ul style="list-style-type: none"> • umie odczytać odległość między dwoma punktami o równych odciętych lub rzędnych (K) • umie wyznaczyć odległość między dwoma punktami, których współrzędne wyrażone są liczbami całkowitymi (P) • umie obliczyć długości boków wielokąta leżącego w układzie współrzędnych (R) • umie sprawdzić, czy trójkąt leżący w układzie współrzędnych jest prostokątny (R-D) 	x			x		<ul style="list-style-type: none"> • umie wykreślić układ współrzędnych • umie odczytać współrzędne punktów zaznaczonych na układzie • umie nanieść punkty na układ współrzędnych 	I, II, III, IV
Przekątna kwadratu. Wysokość trójkąta równobocznego.	Zastosowanie twierdzenia Pitagorasa.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu (K) • zna wzór na obliczanie długości wysokości trójkąta równobocznego (K) • zna wzór na obliczanie pola trójkąta równobocznego (P) • umie wyprowadzić wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu (P) • umie obliczyć długość przekątnej kwadratu, znając jego bok (K-P) • umie obliczyć wysokość lub pole trójkąta 	x						I, II, III, IV

		<p>równobocznego, znając jego bok (P)</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć długość boku lub pole kwadratu, znając jego przekątną (P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z przekątną kwadratu i wysokością trójkąta równobocznego (P) • umie wyprowadzić wzór na obliczanie długości wysokości trójkąta równobocznego (R) • umie obliczyć wysokość lub pole trójkąta równobocznego, znając jego bok (R) • umie obliczyć długość boku lub pole kwadratu, znając jego przekątną (R) • umie obliczyć długość boku lub pole trójkąta równobocznego, znając jego wysokość (R-D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z przekątną kwadratu i wysokością trójkąta równobocznego (R-D) 		x					
				x					
					x				
					x				
					x	x			
					x				
Trójkąty o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° .	Trójkąty prostokątne.	<ul style="list-style-type: none"> • zna zależność między bokami i kątami trójkąta o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (P) • umie rozwiązać trójkąt prostokątny o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (P) • umie rozwiązać trójkąt prostokątny o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (R-D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe z wykorzystaniem zależności między bokami i kątami trójkąta o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° (R-D) 		x			<ul style="list-style-type: none"> • zna trójkąty zwane "ekierkami" • potrafi je wykreślić 	I, II, III, IV	
Powtórzenie wiadomości.	Twierdzenie Pitagorasa.								I, II, III, IV
Praca klasowa i jej poprawa.									

DZIAŁ 7. WIELOKĄTY I OKRĘGI (12h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Okrąg opisany na trójkącie.	Wielokąty i okręgi	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie okręgu opisanego na wielokącie (K) • umie konstruować okrąg opisany na trójkącie (K) 	x x				<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie okręgu opisanego na wielokącie (K) 	I, II, III, IV

		<ul style="list-style-type: none"> • umie określić położenie środka okręgu opisanego na trójkącie prostokątnym, ostrokątnym, rozwartokątnym (P) • umie konstruować okrąg przechodzący przez trzy dane punkty (P) • umie rozwiązać zadanie konstrukcyjne i rachunkowe związane z okręgiem opisanym na trójkącie (R-D) 		x				<ul style="list-style-type: none"> • umie konstruować okrąg opisany na trójkącie (K) 	
Styczna do okręgu.	Wielokąty i okręgi	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie stycznej do okręgu (K) • umie konstruować styczną do okręgu (K) • umie konstruować okrąg styczny do prostej w danym punkcie (P) • umie rozwiązać zadanie konstrukcyjne i rachunkowe związane ze styczną do okręgu (P) • umie rozwiązać zadanie konstrukcyjne i rachunkowe związane ze styczną do okręgu (R-D) 	x x					<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie stycznej do okręgu • umie narysować styczną do okręgu bez konstrukcji 	I, II, IV
Okrąg wpisany w trójkąt.	Wielokąty i okręgi	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie okręgu wpisanego w wielokąt (K) • umie konstruować okrąg wpisany w trójkąt (K) • umie konstruować okrąg styczny do ramion kąta ostrego (R) • umie rozwiązać zadanie konstrukcyjne i rachunkowe związane z okręgiem wpisanym w trójkąt (R-D) 	x x			x x	x x		I, II, III, IV
Wielokąty foremne.	Wielokąty foremne	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie wielokąta foremnego (K) • rozumie własności wielokątów foremnych (P) • umie konstruować sześciokąt i ośmiokąt foremny wpisany w okrąg o danym promieniu (K-P) • umie obliczyć miarę kąta wewnętrznego wielokąta foremnego (P) • umie wskazać wielokąty foremne środkowosymetryczne (P) • umie podać ilość osi symetrii wielokąta foremnego (P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z wielokątami foremnymi (D) 	x x	x x x x				<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie wielokąta foremnego • umie konstruować sześciokąt foremny wpisany w okrąg o danym promieniu 	<p>edukacja czytelnicza i medialna</p> <p>kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej I, II, III, IV</p>
Wielokąty foremne – okręgi wpisane i opisane.	Wielokąty foremne	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć długość promienia okręgu wpisanego w kwadrat o danym boku (K) • umie obliczyć długość promienia okręgu opisanego na kwadracie o danym boku (P) • umie obliczyć długość promienia, pole lub obwód koła opisanego i wpisanego w trójkąt równoboczny o danym boku (P) • umie wpisać i opisać okrąg na wielokącie (K-P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z okręgami wpisanymi i opisanymi na wielokątach 	x x	x x x x					I, II, III, IV

graniastopach.	słupy	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie przekątnej graniastopu (K) umie obliczyć długość przekątnej ściany graniastopu jako przekątnej prostokąta (R) umie obliczyć długość przekątnej dowolnej ściany i przekątnej graniastopu (R-D) umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z długościami przekątnych, polem i objętością graniastopu (R-D) 	x			x		graniastopu • zna pojęcie przekątnej graniastopu	
94. Powtórzenie wiadomości.									I, II, III, IV
95-96. Praca klasowa i poprawa.									I, II, III, IV

DZIAŁ 9. OSTROŚŁUPY (14h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Rodzaje ostrosłupów.	Ostrosłupy	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie ostrosłupa (K) zna pojęcie ostrosłupa prawidłowego (K) zna pojęcie czworoscianu i czworoscianu foremnego (K) zna budowę ostrosłupa (K) rozumie sposób tworzenia nazw ostrosłupów (K) umie określić ilość wierzchołków, krawędzi i ścian ostrosłupa (K-P) umie rysować ostrosłup w rzucie równoległym (K-P) umie obliczyć sumę długości krawędzi ostrosłupa (P) umie obliczyć sumę długości krawędzi ostrosłupa (R) umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z sumą długości krawędzi (R-D) 	x x x x x x x x	x x x	x x	x x	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie ostrosłupa rozumie sposób tworzenia nazw ostrosłupów umie określić ilość wierzchołków, krawędzi i ścian ostrosłupa 	I, II, III
Siatki ostrosłupów. Pole powierzchni.	Ostrosłupy	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie siatki ostrosłupa (K) zna pojęcie pola powierzchni ostrosłupa (K) zna wzór na obliczanie pola powierzchni ostrosłupa (K) rozumie pojęcie pola figury (K) rozumie sposób obliczania pola powierzchni jako pola siatki (P) 	x x x x	x			<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie siatki ostrosłupa zna pojęcie pola powierzchni ostrosłupa zna wzór na obliczanie pola powierzchni ostrosłupa umie obliczyć pole powierzchni ostrosłupa ze wszystkimi danymi rozumie zasadę kreślenia siatki 	kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej I, II, III, IV

		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę kreślenia siatki (K) • umie kreślić siatkę ostrosłupa prawidłowego (K-P) • umie rozpoznać siatkę ostrosłupa (K-P) • umie obliczyć pole ostrosłupa prawidłowego (K-P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem powierzchni ostrosłupa (P) • umie kreślić siatkę ostrosłupa (R) • umie rozpoznać siatkę ostrosłupa (R-D) • umie obliczyć pole powierzchni ostrosłupa (R-D) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem powierzchni ostrosłupa (R-D) 	x	x			<ul style="list-style-type: none"> • umie kreślić siatkę ostrosłupa • umie rozpoznać siatkę ostrosłupa 	
Objętość ostrosłupa.	Ostrosłupy	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie wysokości ostrosłupa (K) • zna wzór na obliczanie objętości ostrosłupa (K) • zna jednostki objętości (K) • rozumie pojęcie objętości figury (K) • umie obliczyć objętość ostrosłupa (K-P) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa (P) • umie obliczyć objętość ostrosłupa (R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa (R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa i graniastoslupa (D) 	x					edukacja czytelnicza i medialna I, II, III, IV
Obliczanie długości odcinków w ostrosłupach.	Ostrosłupy	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie wysokości ściany bocznej (K) • umie wskazać trójkąt prostokątny, w którym występuje dany lub szukany odcinek (K) • umie stosować twierdzenie Pitagorasa do wyznaczenia długości odcinków (P) • umie stosować twierdzenie Pitagorasa do wyznaczenia długości odcinków (R) • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z długością pewnych odcinków, polem powierzchni i objętością ostrosłupa (R-D) 	x					I, II, III, IV
Przekroje graniastoslupów i ostrosłupów.	Ostrosłupy	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie przekroju figury (K) • umie obliczyć pole przekroju graniastoslupa i ostrosłupa (P) • umie określić rodzaj figury powstałej z przekroju bryły (P) • umie obliczyć pole przekroju graniastoslupa lub ostrosłupa (R-D) • umie określić rodzaj figury powstałej z przekroju bryły (R-D) 	x	x				I, II, III, IV
Powtórzenie	Ostrosłupy							I, II, III, IV

wiadomości.								
Praca klasowa i poprawa.								I, II, III, IV

DZIAŁ 10. STATYSTYKA (10h)

Temat lekcji	Materiał nauczania	Czynności ucznia	Poziom wymagań - ocena				Osiągnięcia uczniów niepełnosprawnych	Uwagi, ścieżki edukac., korelacja międzyprz., środki dyd., formy kontroli.
			K 2	P 3	R 4	D 5		
Czytanie danych statystycznych.	Diagramy procentowe	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie diagramu słupkowego i kołowego (K) zna pojęcie wykresu (K) zna pojęcie tabeli łądogowo – listkowej (P) rozumie potrzebę korzystania z różnych form prezentacji informacji (K) umie odczytać informacje z tabeli, wykresu, diagramu, tabeli łądogowo – listkowej (K-P) umie ułożyć pytania do prezentowanych danych (P) umie interpretować prezentowane informacje (R-D) umie prezentować dane w korzystnej formie (D) 	x x x x	x x x	x	x x	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie diagramu słupkowego i kołowego zna pojęcie wykresu rozumie potrzebę korzystania z różnych form prezentacji informacji umie odczytać informacje z tabeli, wykresu, diagramu 	edukacja prozdrowotna edukacja czytelnicza i medialna edukacja regionalna I, II
Co to jest średnia?	Liczby charakterystyczne w statystyce.	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie średniej (K) zna pojęcie mediany (P) umie obliczyć średnią (K-P) umie rozwiązać zadanie tekstowe związane ze średnią (P) umie obliczyć średnią (R) umie obliczyć medianę (R-D) umie rozwiązać zadanie tekstowe związane ze średnią i medianą (R-D) 	x x	x x x	x x x	x x	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie średniej potrafi obliczyć średnią arytmetyczną swoich ocen 	edukacja czytelnicza i medialna edukacja regionalna I, II
Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych.	Tworzenie diagramów	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie danych statystycznych (P) umie zebrać dane statystyczne (K) umie opracować dane statystyczne (P) umie prezentować dane statystyczne (P) umie opracować dane statystyczne (R-D) umie prezentować dane statystyczne (R-D) 	x	x x x	x x	x x	<ul style="list-style-type: none"> umie zebrać dane statystyczne umie opracować dane statystyczne w prostej formie potrafi wykonać prosty wykres słupkowy 	edukacja czytelnicza i medialna edukacja regionalna I, II, IV
Zdarzenia losowe.	Obliczanie prawdopodobieństwa	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie zdarzenia losowego (P) umie podać zdarzenia losowe w doświadczeniu (P) umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia (P) umie ocenić zdarzenia mniej/bardziej prawdopodobne (P) 		x x x x			<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie zdarzenia losowego 	I, II, IV

- przykłady zadań autorskich wraz z rozwiązaniami;
  - zadania logiczne, łamigłówki;
  - ciekawostki matematyczne.
7. Otrzyma co najmniej wyróżnienie w jednym z konkursów (Liga Zadaniowa, Kangur lub wyjście z etapu szkolnego konkursu kuratorskiego).

opr. Katarzyna Borkowska